

Téma hodiny: Když vlastní rodina chybí

Ročník: 6. ročník

Hodinová dotace: 1 vyučovací hodina (45 minut)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Mezipředmětové vztahy: Zeměpis, Občanská výchova

Výchovně vzdělávací cíle:

Žák interpretuje svůj vlastní názor k problematice učení.

Žák diskutuje s ostatními spolužáky.

Žák poznává a rozvíjí vlastní schopnosti.

Žák projevuje pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací.

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení - žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
- Kompetence k řešení problémů - žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- Kompetence komunikativní - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá promluvám druhých lidí, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.
- Kompetence sociální a personální- žák účinně spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Kompetence občanské – žák je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Očekávané výstupy:

Žák si upevní pracovní návyky.

Žák dokáže vysvětlit co je to náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení a SOS vesničky.

Žák umí rozlišit význam slov pěstounská péče, adopce a poručnická péče.

Žák poznává svůj vztah ke druhým lidem.

Pojmy opěrné:

Dětský domov

Pojmy nové:

Náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení (adopce), poručnická péče, SOS vesničky

Použité metody:

Pojmová mapa, řízený rozhovor, výklad, písemný zápis, pracovní listy

Použité formy:

Frontální výuka

Použité prostředky:

Tabule, křída, učebnice, sešity, příloha č. 1: Pracovní list

Teoretická příprava na hodinu:

Příloha č. 1: Pracovní list

Celková teoretická příprava týkající se náhradní rodinné péče.

Rozpracování scénáře hodiny

Úvod:

Seznámení s cílem hodiny: Nejprve se seznámíme s obsahem dané hodiny - co se bude probírat za látku. (3 min)

Motivace: Žáky budeme motivovat diskuzí na téma, zda se již někdy setkaly s pojmem náhradní rodinná péče. Pomocí brainstormingu učitel vytvoří, společně se žáky, na tabuli přehled pojmů, které je napadají v souvislosti s uvedeným tématem. Z těchto pojmů pod vedením učitele vytvoří myšlenkovou mapu. Poté následuje řízený rozhovor, ve kterém učitel klade žákům následující otázky: Víš co je to náhradní rodinná péče? Víš, jaké důvody vedou k umístění dítěte do náhradní rodinné péče? Jaké znáš formy náhradní rodinné péče? A kterou z forem náhradní rodinné péče považuješ za nejvhodnější? (7 min)

Hlavní část:

Expozice – výklad nového učiva: Učitel napíše na tabuli základní rozdíly mezi pěstounskou péčí, adopcí, adopcí na dálku a poručnickou péčí. Zmíní se o hlavních rozdílech mezi dětským domovem, kojeneckým ústavem a SOS vesničkami i o tom, co znamená zkratka SOS (Save our souls = Zachraňte naše duše). Tyto informace si žáci přepíší do sešitů. Dále budeme se žáky rozebírat existenci rozdílnosti mezi dítětem z dětského domova a dítětem z klasické rodiny. Vysvětlíme žákům, že děti z dětských domovů nejsou jiné, ale vyrůstají v rozdílných podmínkách, což může ovlivnit jejich osobnost (hlavně v oblasti citové, ale mohou na tom být

hůře i po stránce materiální). V dospělosti pak mohou mít problémy s dáváním lásky – nemusejí ji umět projevit). (15 min)

Závěr hodiny: V závěru hodiny si z učebnice přečteme několik skutečných příběhů dětí z dětského domova. Následuje diskuze se žáky na téma, jak na ně tyto příběhy zapůsobily. (10 min)

Fixace – upevnění nového učiva: Pomocí pracovních listů učitel zjistí, kolik si žáci z výkladu zapamatovali. Žáci pracují samostatně, po vyplnění si společně s vyučujícím překontrolují správné odpovědi. (10 min)

Použitá literatura:

JANOŠKOVÁ, Dagmar; ČEČILOVÁ, Anna; ONDRÁČKOVÁ, Monika. Občanská výchova 6 s blokem Rodinná výchova: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2003. 136 s. ISBN 8072382071.

PRACOVNÍ LIST – NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE

- ÚKOL č. 1: Doplň chybějící pojmy do vět:

životu	bezúhonnost	nejvyšší	biologickými
vlastní	rodinná	osvojencem	poručnická péče
kritéria	adopce	pěstounská	dítě
zletilosti zodpovědnosti	nejvýhodnější zemřou	rodičovskou blízká	placená

Náhradní péče je forma péče o dítě, které je vychováváno jinými než rodiči v prostředí, které se nejvíce podobá v přirozené rodině. V České republice se náhradní rodinná péče uskutečňuje ve třech právních režimech: (tj. osvojení), nebo

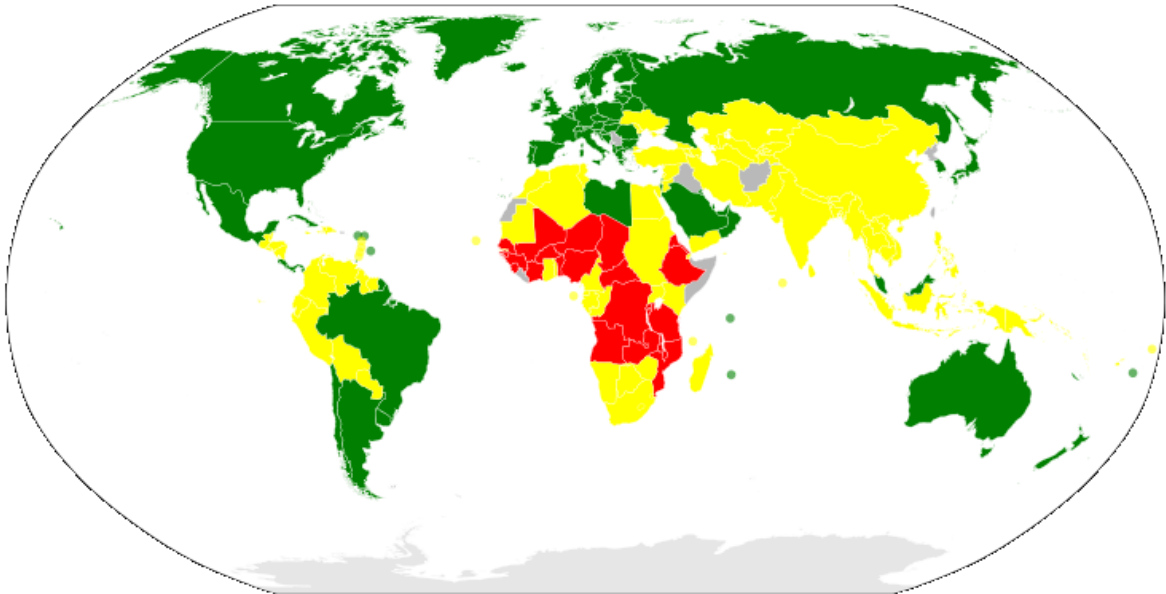
Osvojení neboli adopce: je a pro dítě z právního hlediska typ náhradní rodinné péče. Jde o akt, kdy dospělý přijme cizí dítě za Osvojitelé musí mít s přiměřený věkový rozdíl a musí splňovat jako například řádný život, dobrý zdravotní stav,, finanční zajištění apod.

Pěstounská péče: v pěstounské péči nemá práva biologického potomka. Právní vztah mezi dítětem a pěstounem končí dosažením dítěte. Biologičtí rodiče neztrácejí povinnost a vědí, kde dítě vyrůstá. Pěstounská péče je (např. odměna pěstounů, příspěvek na úhradu potřeb dítěte).

Poručenství: Poručníka ustanovuje, pokud rodiče dítěte nebo jsou zbaveni rodičovské Obvykle je poručníkem ustanovena osoba, jako například příbuzní.

• ÚKOL č. 2: Pomoc na dálku

a) Jaká barva na mapě znázorňuje rozvojové země, jaká vyspělé a jaká barva znázorňuje ty státy, které jsou něco mezi oběma skupinami.

Zelená:

Žlutá:

Červená:

b) Někdy se můžeme setkat s jiným výrazem než rozvojové země. S jakým?

c) Uveď alespoň 3 příklady rozvojových zemí.

d) Jak můžeme dětem v rozvojových zemích pomoci?

PRACOVNÍ LIST - NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE (řešení)

- ÚKOL č. 1: Doplň chybějící pojmy do vět:

životu	bezúhonnost	nejvyšší	biologickými
vlastní	rodinná	osvojencem	poručnická péče
kritéria	adopce	pěstounská	dítě
zletilosti zemřou	nejvýhodnější zodpovědnosti	rodičovskou blízká	placená

Náhradní **rodinná** péče je forma péče o dítě, které je vychovááno jinými než **biologickými** rodiči v prostředí, které se nejvíce podobá **životu** v přirozené rodině. V České republice se náhradní rodinná péče uskutečňuje ve třech právních režimech: **adopce** (tj. osvojení), **pěstounská** nebo **poručnická péče**.

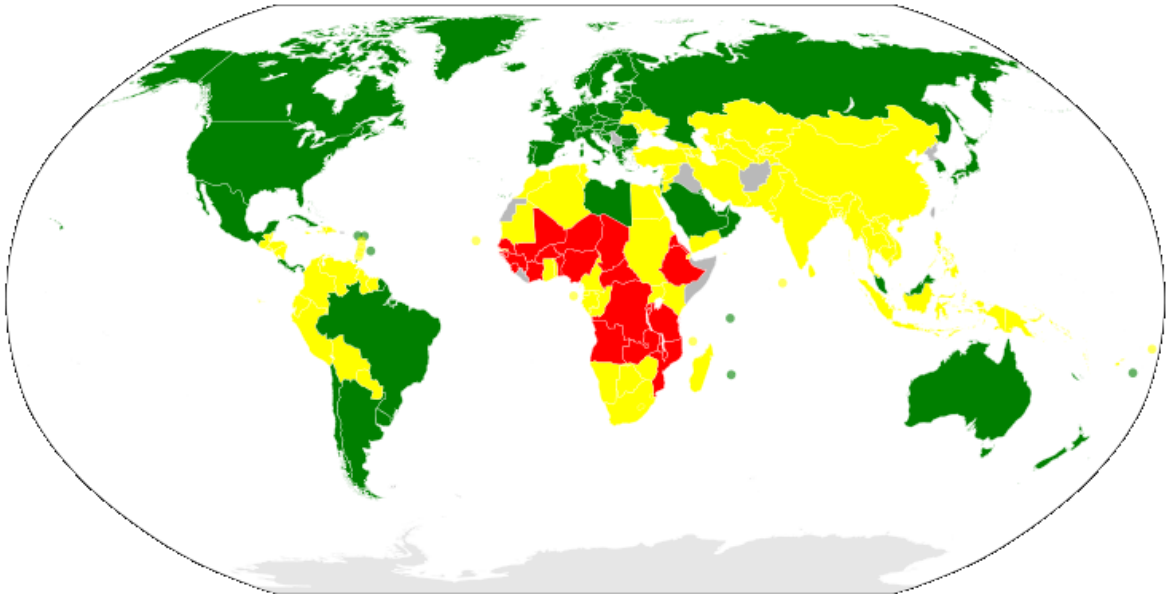
Osvojení neboli adopce: je **nejvyšší** a pro dítě z právního hlediska **nejvýhodnější** typ náhradní rodinné péče. Jde o akt, kdy dospělý přijme cizí dítě za **vlastní**. Osvojitelé musí mít s **osvojencem** přiměřený věkový rozdíl a musí splňovat **kritéria** jako například řádný život, dobrý zdravotní stav, **bezúhonnost**, finanční zajištění apod.

Pěstounská péče: **Dítě** v pěstounské péči nemá práva biologického potomka. Právní vztah mezi dítětem a pěstounem končí dosažením **zletilosti** dítěte. Biologičtí rodiče neztrácejí **rodičovskou** povinnost a vědí, kde dítě vyrůstá. Pěstounská péče je **placená** (např. odměna pěstounů, příspěvek na úhradu potřeb dítěte).

Poručenství: Poručníka ustanovuje **soud**, pokud rodiče dítěte **zemřou** nebo jsou zbaveni rodičovské **zodpovědnosti**. Obvykle je poručníkem ustanovena osoba **blízká**, jako například příbuzní.

• ÚKOL č. 2: Pomoc na dálku

a) Jaká barva na mapě znázorňuje rozvojové země, jaká vyspělé a jaká barva znázorňuje ty státy, které jsou něco mezi oběma skupinami.

Zelená: **vyspělé země**

Žlutá: **země, které jsou mezi oběma skupinami**

Červená: **rozvojové země**

b) Někdy se můžeme setkat s jiným výrazem než rozvojové země. S jakým?

Země třetího světa

c) Uveď alespoň 3 příklady rozvojových zemí.

Afrika: Angola, Benin, Burkina Faso, Burundi, Čad, Demokratická republika Kongo, Džibutsko, Eritrea, Etiopie, Gambie, Guinea, Guinea-Bissau, Kapverdy Komory, Lesoto, Libérie, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritánie, Mosambik, Niger, Rovnicková Guinea, Rwanda, Senegal, Sierra Leone, Somálsko, Středoafriická republika, Súdán, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Tanzanie Togo, Uganda, Zambie

Amerika: Haiti

Asie: Afghánistán, Bangladéš, Barma, Bhútán, Jemen, Kambodža, Laos, Maledivy, Nepál, Východní Timor

Oceánie: Kiribati, Samoa, Šalamounovy ostrovy, Tuvalu, Vanuatu

d) Jak můžeme dětem v rozvojových zemích pomoci?

- **Adopce na dálku**
- **Nadace**
- **Charity**
- **Humanitární pomoc**

